

<http://physicsweb.org/article/news/6/2/4>

2002/02/06

ماکس پروتس

ماکس پروتس [1] (که در 87 ساله‌گی مرد) یکی از گروه دانش‌پیشه‌های برجسته‌ای بود که در آزمایش‌گاه کوندیش [2] در کمبریج [3] زمینه‌ی زیست‌شناسی مولکولی را پایه‌گذاری کردند. پروتس و جان کیندرو [4] "به خاطر مطالعاتشان در مورد ساختار پروتئین‌های کروی" جایزه‌ی نوبل [5] شیمی 1962 را بردند. شهرت پروتس، به‌ویژه به خاطر تعیین ساختار هموگلوبین است.

ماکس پروتس در 1914 در وین متولد شد و در دانش‌گاه همان جا شیمی خواند. در 1935 به کوندیش رفت تا کار دکتریش را با بلورشناس معروف (چی دی پرنال [6]) بگذراند.

وقت‌ی هیتلر [7] به اتریش تجاوز کرد، پروتس تصمیم گرفت در بریتانیا بماند و بقیه‌ی دوره‌ی کاری‌ش را در کمبریج گذراند. مدت‌ی به عنوان دستیار پژوهشی سیر لاورنس بُرگ [8] کار کرد، و در 1947 رئیس واحد مشاور پژوهش‌های پزشکی در زیست‌شناسی مولکولی [9] شد. آزمایش‌گاه پروتس پیش‌رفت کرد و یکی از برترین آزمایش‌گاه‌های زیست‌شناسی مولکولی در دنیا شد.

آن پژوهش پروتس که به جایزه‌ی نوبل منجر شد، کار در مورد شیمی پروتئین‌ها در مؤسسه‌ی مُلتینو [10] در کمبریج و تحلیل پرتوی X در کوندیش بود. پای‌گاه بنیاد نوبل، پروتس را چنین توصیف می‌کند: "هم‌واره مشغول ایجاد پل‌ی بین زیست‌شناسی و فیزیک بود." پروتس تا مدت‌ها پس از بازنشستگی‌ش، در زمینه‌ی پژوهش فعال ماند، و طی این مدت بیش از 100 مقاله منتشر کرد. از او پرسیده بودند چرا بازنشسته نشد، و او گفته بود آن موقع مشغول پژوهش بسیار جالب‌ی بوده است.

پژوهش‌گرانی دیگری هم از کوندیش، در زمینه‌ی زیست‌شناسی مولکولی به شهرت

رسیدند و جایزه‌ی نوبلِ شیمی یا پزشکی گرفتند، از جمله فرانسویس کریک [11]، آرن کلوگ [12]، فرد سَنجر [13]، و جیمز واتسِن [14].

- [1] Max Perutz
- [2] Cavendish Laboratory
- [3] Cambridge
- [4] Nobel
- [5] John Kendrew
- [6] J D Bernal
- [7] Hitler
- [8] Sir Lawrence Bragg
- [9] Medical Research Council Unit for Molecular Biology
- [10] Molteno Institute
- [11] Francis Crick
- [12] Aaron Klug
- [13] Fred Sanger
- [14] James Watson